

แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี*

GUIDELINES FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE MANAGEMENT OF CHIEF OF
CHILD DEVELOPMENT CENTER TO PROMOTE TEAMWORK OF TEACHERS IN CHILD
DEVELOPMENT CENTERS UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN
PRACHINBURI PROVINCE

สมประสงค์ ชินคำ*, ทศพร เกตุพนอม

Somprasong Chinkham*, Thasporn Kettanom

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Education, Siam Technology College, Bangkok, Thailand

Corresponding author E-mail: annslam372219@gmail.com

Tel: 091-064-1194

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มตัวอย่างคือครูจำนวน 210 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนจำนวนครูเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.976 และ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เรียงลำดับแนวทางการพัฒนาจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ 1.1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานและ ค่าเป้าหมาย 1.2) ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ควรจัดทำเป็นประจำทุกปี 1.3) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ติดตามผลอย่างเป็นระบบ 1.4) ด้านการดำเนินงานตามแผน กำหนดบทบาทหน้าที่การขับเคลื่อนโครงการให้ชัดเจน 1.5) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำแผน และ 1.6) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม และ 2) การส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย และด้านการกำหนดเป้าหมาย

คำสำคัญ: การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน, การทำงานเป็นทีม, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี

Abstract

This research aims to study and propose guidelines for Internal quality assurance management of chief of child development center to promote teamwork of teachers in child development centers under local administrative organizations in Prachinburi Province. The sample consisted of 210 teachers, determined using Krejcie and Morgan's table and selected via simple random sampling proportional to the number of teachers. Research instruments included a 5 - point rating scale questionnaire (reliability coefficient of 0.976) and a semi - structured interview form for five experts. Statistical analyses involved percentages, means, standard deviations, and content analysis. The results revealed that 1) The internal quality assurance administration by center heads was rated at a high level overall and in each aspect ($\bar{x} = 4.40$). The proposed development guidelines, ranked from highest to lowest mean scores, were 1.1) Educational standard setting (involving teachers in defining standards and targets) 1.2) Self - assessment report preparation (conducting it annually) 1.3) Performance monitoring (systematic monitoring) 1.4) Plan implementation (clearly defining roles for project execution) 1.5) Educational development planning (collaborative data analysis and plan formulation) and 1.6) Internal evaluation and quality auditing (systematic evaluation using appropriate tools). 2) The promotion of teacher teamwork was rated at a high level overall ($\bar{x} = 4.45$), ranked from highest to lowest mean scores as follows interpersonal relations, work participation, open communication, and goal setting.

Keywords: Internal Quality Assurance Management, Teamwork, Child Development Centers, Local Administrative Organizations in Prachinburi Province

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องจัดให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งดูแลพัฒนาเด็กเล็กให้มีความพร้อมทุกมิติสมกับวัย ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันกำกับและสนับสนุนการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากลตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย มีความเชี่ยวชาญตามความถนัด และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาที่มุ่งอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2-5 ปี ให้พร้อมทุกด้าน สถานศึกษาจึงต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน โดยใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติเป็นแนวทางขับเคลื่อนและยกระดับการบริหารจัดการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559) ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและถือเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) ซึ่งการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม ของครูและหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเนื่องจากกระบวนการประกันคุณภาพครอบคลุมภารกิจที่หลากหลายเกินกว่าที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะดำเนินการได้ลำพัง การทำงานเป็นทีมซึ่งหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ วางแผนอย่างเป็นระบบ กำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน และ

ร่วมกันระดมความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความสูญเสีย และส่งผลให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (อธิกุล กุลนรัตน์, 2566)

จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าหลายแห่งได้รับผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ในระดับ ต้องปรับปรุง ซึ่งสาเหตุหลักมาจากข้อบกพร่องด้านการบริหารงานภายใน อาทิ การทำงานเป็นทีมของครูไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา กระบวนการประกันคุณภาพภายในขาดขั้นตอนที่เป็นระบบ และไม่ได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานสถานศึกษาอย่างแท้จริง ปัจจัยเหล่านี้จึงส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบการประกันคุณภาพภายใน และทำให้ผลการประเมินภายนอกไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่ สมศ. กำหนดไว้

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561, 2561) และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และการทำงานเป็นทีมของครู ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานร่วมกันและการประกันคุณภาพการศึกษาจากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)

1. ประชากร ได้แก่ ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา จำนวน 446 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 210 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., 1970) จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนจำนวนครูของสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากนักวิชาการ นักการศึกษาอย่างหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยมปฏิบัติกร โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, R., 1976) ผู้วิจัยนำ

แบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ครอบคลุมเนื้อหาและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item - Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับครูจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, L. J., 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.976 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้ว นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยหลังจากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ คือ 1) เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี 3) มีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป และ 4) เป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษา ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพภายใน 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และ 6) ด้านการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) และตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีม มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน 3) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านการกำหนดเป้าหมาย และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้แบบฟอร์ม Google Form และสร้างคิวอาร์โค้ด (QR Code) จำนวน 210 คน พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการตอบแบบสอบถาม และสามารถให้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืน ถูกต้องสมบูรณ์ทุกขั้นตอน จำนวน 210 ชุด คิดร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์และประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.50	0.56	มากที่สุด	1
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.36	0.65	มาก	5
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	4.38	0.65	มาก	4
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน	4.32	0.66	มาก	6
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน	4.42	0.61	มาก	3
6. ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	4.45	0.61	มาก	2
รวม	4.40	0.62	มาก	

จากตารางที่ 1 การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.65) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.66)

2. ผลการศึกษาการส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี ได้ผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการปฏิบัติงาน ด้านการทำงานเป็นทีมของครู	ระดับการส่งเสริมการปฏิบัติงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย	4.43	0.62	มาก	3
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน	4.46	0.59	มาก	2
3. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	4.50	0.58	มากที่สุด	1
4. ด้านการกำหนดเป้าหมาย	4.42	0.61	มาก	4
รวม	4.45	0.60	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.59) ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.62) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.61)

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการทำงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นพ้องต้องกันได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สิ่งที่ต้องการจะดำเนินการในด้านต่าง ๆ กำหนดค่าเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

3.2 ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ผลการศึกษาพบว่า ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำในทุก ๆ ปีการศึกษา เพื่อจะได้รับทราบผลการประเมินของสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาจะได้นำผลการประเมินจากรายงานการประเมินตนเองมาปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

3.3 ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรกำหนดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างเป็นระบบโดยดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น โดยมีมอบหมายให้ครูเป็นผู้ติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะได้ทราบว่าผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่ หากผลลัพธ์ที่ได้ไม่บรรลุผลจะได้ใช้ผลการติดตามมาปรับปรุงวิธีดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดียิ่งขึ้น

3.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยครูแต่ละคนมีหน้าที่ในการดำเนินการและขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้ออกมาเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.5 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครู ควรดำเนินการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ร่วมกันวิเคราะห์ถึงบริบทของสถานศึกษาของตนเองและสิ่งที่ยังอยากขับเคลื่อนให้สถานศึกษาไปสู่จุดนั้น โดยนำความต้องการของแต่ละคนมารวมกันวิเคราะห์สังเคราะห์และเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำมากำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งจะต้องมีการกำหนดโครงการ/กิจกรรม และแนวทางการดำเนินงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และจะต้องสามารถนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามาปฏิบัติงานได้จริง

3.6 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครู ควรร่วมกันจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในอย่างเป็นระบบ โดยการกำหนดวิธีการในการประเมินและเครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมินต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงคุณภาพการจัด

การศึกษาภายในให้ดีขึ้น และหน่วยงานต้นสังกัดควรดำเนินการลงพื้นที่เพื่อประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาร่วมกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย

สรุปผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน เป็นขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาต้องปฏิบัติและเป็นกระบวนการที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้วางแนวทางไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ยึดถือและนำมาปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และเกิดประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินและตรวจสอบคุณภาพภายใน การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรให้ความสำคัญ และสนใจในเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในและนำไปประยุกต์ใช้กับครูในการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้วางแนวทางในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมอบหมายให้ครูเป็นผู้ปฏิบัติและได้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินงานตามแผนการติดตามผลการดำเนินงานและการประเมินผล ตลอดจนการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง รวมไปถึงการบริหารงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการทำงานเป็นทีม ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมและตรวจสอบในการดำเนินประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มาหะมะบาคอรี มาซอ เรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงมาตรฐานการศึกษาที่ยั่งยืนอันตอบสนองต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งยังวางระบบการประกันคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (มาหะมะบาคอรี มาซอ, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล เรื่องแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนได้ขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกตามที่กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนด โดยยึด

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างยั่งยืน (พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2567)

2. แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นพ้องต้องกันได้แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ควรจัดเก็บข้อมูลบริบทความต้องการ และกำหนดค่าเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชัดเจน เพื่อนำมาใช้กำหนดมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการนี้จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะครูในการร่วมวิเคราะห์ข้อมูลและวางทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน นอกจากนี้ ควรมีการสื่อสารอย่างเปิดเผยผ่านช่องทางที่หลากหลาย ทั้งภายในและร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สมหญิง กอดอ และ นิตยา เรืองแป้น เรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และควรพัฒนามาตรฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติและบริบทชุมชน พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้ชัดเจน เหมาะสม เพื่อใช้เป็นกรอบการปฏิบัติงานที่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (สมหญิง กอดอ และ นิตยา เรืองแป้น, 2568) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มาหะมะบาอรี มาซอ เรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ความรู้ความเข้าใจ และมุ่งเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยได้วิเคราะห์มาตรฐานร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายที่สะท้อนอัตลักษณ์สถานศึกษา ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน พร้อมทั้งประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (มาหะมะบาอรี มาซอ, 2564)

2.2 ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ผลการศึกษาพบว่า ครูควรจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) เป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานคุณภาพผู้เรียน และการบริหารงาน ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษานำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างตรงจุด โดยกระบวนการนี้ จะต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการทำงานเชิงบูรณาการที่เปิดโอกาสให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะครู และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้มีเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน การร่วมคิดตัดสินใจ และการระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รายงานดังกล่าวสะท้อนคุณภาพการบริหารงานและการพัฒนาของผู้เรียนอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงทิศทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันและพร้อมสำหรับการติดตามกำกับดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษา วิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล เรื่องแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน วัดบางหลวง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดทำและนำเสนอรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี พร้อมทั้งนำคำแนะนำมาปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ (พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2567) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ รัฐพงศ์ โยธรัตน์, ปฎิธรรม สำเนียง และ วรฤต เกื้อนช้าง

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอลาดยาวเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักธรรมพละ 5 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา อำเภอลาดยาวเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2 ตามหลักธรรมพละ 5 ด้านการ จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีระบบงานที่ เป็นรูปธรรม เริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนร่วมกับหัวหน้ามาตรฐานเพื่อระดมความคิดและจัดเก็บ ข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงจากทุกกลุ่มงาน ก่อนส่งต่อให้คณะกรรมการประกันคุณภาพรวบรวมเป็นรูปเล่มใน ระบบออนไลน์ที่เข้าใจง่าย พร้อมแนบหลักฐานกิจกรรมอย่างเป็นระบบ จากนั้นทำการคัดกรองเพื่อนำเสนอต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา และเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านเว็บไซต์โรงเรียนตามลำดับ (รัฐพงศ์ โยธารัตน์ และคณะ, 2566)

2.3 ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรกำหนดระบบการติดตามผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาที่วางไว้ โดยจัดทำ ปฏิทินปฏิบัติงานและคำสั่งมอบหมายหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบติดตามตัวชี้วัดในแต่ละด้านอย่างชัดเจน กระบวนการ นี้ต้องอาศัยการปรึกษาหารือ ร่วมคิด และร่วมตัดสินใจระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กับคณะครู เพื่อสร้าง การทำงานเป็นทีม ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการติดตามจะถูกนำมาตรวจสอบ เทียบเคียงกับเป้าหมาย และรายงานต่อ หัวหน้าศูนย์ฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข และยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ญัฐพล จันทรพล เรื่องการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพ ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า แนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบด้วยวงจรเดมมิ่ง (PDCA) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำปฏิทิน และสร้างเครื่องมือเพื่อนิเทศและติดตามผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาปรับปรุง งาน ตลอดจนให้ความร่วมมือในการรับการตรวจประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด (ญัฐพล จันทรพล, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล เรื่องแนวทางการพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบาง หลวง ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจน อีกทั้งยังนำผลการติดตามมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา และจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา (พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2567)

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้า ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ควรมอบหมายหน้าที่ในการขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่ครู อย่างเป็นรูปธรรม โดยปฏิบัติงานร่วมกันตามปฏิทินที่กำหนด ภายใต้การกำกับดูแล ให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไข ปัญหาของหัวหน้าศูนย์ฯ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนแผนงานให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมและมนุษย สัมพันธ์ที่ดี เพื่อสร้างความร่วมมืออันดีระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะครู รวมถึงการดึงดูมีส่วนร่วม จากผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล เรื่องแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางหลวง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ด้านการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการขับเคลื่อนงานอย่าง เป็นขั้นตอน ตั้งแต่การเสนออนุมัติทุกกิจกรรมตามแผน การกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ไปจนถึงการประเมินผลและ รายงานผลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลลัพธ์ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2567) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ศิริอร บรรพโต, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และ สุदारัตน์ สาร

สว่าง เรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสหวิทยศึกษาศรีเสาวภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ศึกษาวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสหวิทยศึกษาศรีเสาวภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมให้ข้อเสนอแนะและอนุมัติความเห็นชอบ เพื่อการขับเคลื่อนงานที่มีประสิทธิภาพ (ศิริอร บรรพโต และคณะ, 2566)

2.5 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก และคณะครูควรประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์บริบท ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา โดยเน้นการทำงานเป็นทีมและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โครงการ งบประมาณ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและนำไปใช้ได้จริง ในทิศทางเดียวกันเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้ เมื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เสร็จสิ้น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรจัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติผ่านมติที่ประชุมก่อนนำไปปฏิบัติจริง พร้อมทั้งประกาศใช้ให้สาธารณชนรับทราบต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล เรื่อง แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพองค์กรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะกลาง (5 ปี) ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบ สะท้อนความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งแผนปฏิบัติการประจำปียังผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนนำไปปฏิบัติ (พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2567) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ บัวสอน เงามาม เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดกำแพง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดกำแพง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีการวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประชุมชี้แจงแนวทางรวมถึงกำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจน อีกทั้งยังส่งเสริมการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ตลอดจนมีการประกาศใช้และนำแผนไปปฏิบัติจริงอย่างมีประสิทธิภาพ (บัวสอน เงามาม, 2562)

2.6 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะครูควรร่วมมือกันจัดให้มีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพภายในเป็นประจำทุกสิ้นปี การศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดในแผนพัฒนาการศึกษาและมาตรฐานที่กำหนด เพื่อนำผลลัพธ์มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระบวนการนี้ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม มนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการสื่อสารอย่างเปิดเผยโปร่งใส เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดและภาคีเครือข่ายภายนอกในการลงพื้นที่ร่วมประเมิน เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล เรื่องแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการวางระบบงานที่ดี ตั้งแต่การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การกำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลและเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับมาตรฐานและเป้าหมายของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม (พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2567) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ บัวสอน เงามาม เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดกำแพง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดกำแพง ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมการวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ พร้อมทั้งประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบอย่างชัดเจน (บัวสอน เงามาม, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า 1) การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วย ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย และด้านการกำหนดเป้าหมายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน เป็นขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาต้องปฏิบัติและเป็นกระบวนการที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้วางแนวทางไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ยึดถือและนำมาปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และเกิดประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ 1) จัดทำและปรับปรุงด้านการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายและดำเนินการวางแผนงานดำเนินงานที่ชัดเจน โดยเชื่อมโยงการปฏิบัติงานเข้ากับวิธีการส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานเป็นทีมของครูใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูทุกฝ่ายเข้าใจทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและทำงานร่วมกันด้วยความเข้าใจกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และการมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานประกันคุณภาพภายในออกมามีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น 2) ปรับปรุงและพัฒนาด้านการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผ่านกระบวนการประชุมและการสื่อสารภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ปฏิบัติและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาภายใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการประชุมหรือการเน้นการพูดคุยกันระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูจะช่วยให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน และเข้าใจความต้องการของกันและกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานร่วมกันง่ายขึ้น 3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานในด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รวมไปถึงการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะกระบวนการในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วม เพราะการบริหารงานประกันคุณภาพภายในจะถูกขับเคลื่อน และจะสำเร็จลุล่วงไม่ได้ถ้าขาดความร่วมมือ ขาดความช่วยเหลือกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งทางหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูก็ต้องมีการสร้างเครือข่ายกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้มแข็ง 4) วางแผนผังการดำเนินงาน หรือจัดทำคู่มือการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชัดเจน กำหนดวิธีการปฏิบัติให้เกิดความชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ครูแต่ละคนอย่างชัดเจน เหมาะสมตามความถนัดของแต่ละคน และกำหนดวิธีการและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกันสามารถนำมาวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5) กำหนดกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมกำหนดแนวทาง และเกณฑ์การประเมินผลและติดตามผลอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถปรับปรุงกิจกรรม หรือโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และความต้องการของผู้เรียนได้ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ 1) ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในพื้นที่หรือเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่เหมาะสม และแตกต่างกันในแต่ละบริบท 2) ควรพัฒนาตัวชี้วัด และเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในให้ละเอียด มีเป้าหมายที่ชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาและแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน เช่น การมีส่วนร่วมของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทรัพยากรสนับสนุน และความต่อเนื่องของการวางแผนการดำเนินงาน 4) ควรพิจารณาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบดิจิทัลมาใช้ในการจัดทำแผนผังหรือคู่มือการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมไปถึงการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ และการประเมินผลการดำเนินงานที่สร้างฐานการคำนวณคะแนนเชิงโยงไปยังเกณฑ์การให้คะแนนของตัวชี้วัดต่าง ๆ ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบดิจิทัลเพื่อให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัว เพิ่มความสะดวก และความแม่นยำในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3-5 (23 กุมภาพันธ์ 2561).
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- ณัฐพล จันทรพล. (2564). การพัฒนาแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัวสอน เงามาม. (2562). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดกำแพง. วารสารบัณฑิตศึกษา มจร.บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 4(2), 35-45.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 14 (19 สิงหาคม 2542).
- พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล. (2567). แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน วัดบางหลวง. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาหะมะบาคอรี มาซอ. (2564). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3. ใน สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 14 (6 เมษายน 2560).

- รัฐพงศ์ โยธารัตน์ และคณะ. (2566). แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอำเภอลาดยาวเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ตามหลักธรรมพละ 5. วารสารพุทธมัตต์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิสิตาราม, 8(1), 167-179.
- ศิริอร บรรพโต และคณะ. (2566). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสหวิทยาการศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8(1), 541-556.
- สมหญิง กอดอ และ นิตยา เรืองแป้น. (2568). การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วารสารทัศนมิติทางการศึกษา (TCI2), 3(3), 1-16.
- อธิกุล กุลนรัตน์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (4th ed.). New York: Harper & Row Publishers.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities". *Journal for Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1976). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.